

Број: 05-3128/09
Дана, 16.07.2009. године

На основу члана 74. и 88. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 85/06 и 30/07) и члана 34. став (1) алинеја 5) Статута Универзитета у Бањој Луци, Сенат Универзитета на 24. сједници од 16.07.2009. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

1. **Др Бранимир Куљанин** бира се у звање ванредног професора за ужу научну област Посебне филозофије, на наставни предмет Историја политичке и друштвене филозофије, на Студијском програму филозофије, на период од шест година.
2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Универзитет у Бањој Луци на приједлог Научно-наставног вијећа Филозофског факултета расписао је дана 25.06.2008. године Конкурс за ужу научну област Посебне филозофије, на предмет Историја политичке и друштвене филозофије.

На расписан Конкурс пријавио се један кандидата и то: др Бранимир Куљанин.

Сенат Универзитета у Бањој Луци на 22. сједници одржаној 25.05.2009. године, на приједлог Научно-наставног вијећа Филозофског факултета, образовао је Комисију за писање извјештаја за избор наставника у одређено звање. Комисија је припремила писмени извјештај, предложила да се изврши избор као у диспозитиву ове Одлуке и исти доставила Научно-наставном вијећу Филозофског факултету на разматрање и одлучивање.

Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањој Луци на сједници одржаној 17.06.2009. године констатовало је да др Бранимир Куљанин испуњава у цјелости услове и утврдило приједлог да се др Бранимир Куљанин изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Посебне филозофије, на наставни предмет Историја политичке и друштвене филозофије, на период од шест година и исти доставило Универзитету у Бањој Луци ради даљег поступка.

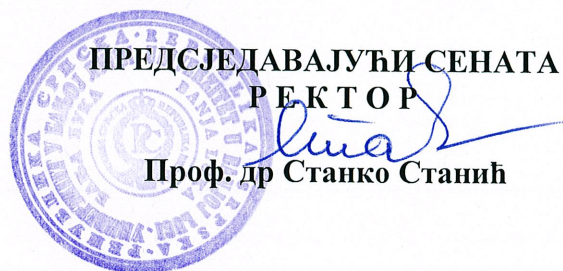
Сенат Универзитета је на сједници одржаној 16.07.2009. године утврдио да је утврђени приједлог из претходног става у складу са одредбама Закона о високом образовању и Статута Универзитета.

Сагласно члану 74. Закона о високом образовању и члану 131. Статута Универзитета, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове Одлуке може се поднијети приговор Универзитету у Бањој Луци у року од 15 дана од дана пријема исте.

Достављено:

1. Филозофском факултету 2х,
2. Архиви,
3. Документацији.

Број: 1379 /09

Дана: 19.06. 2009. године

На основу члана 74., 78. и 84. Закона о високом образовању («Службени гласник Републике Српске» број: 85/06), а у складу са чланом 131. и чланом 136. Статута Универзитета у Бањој Луци, Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањој Луци на сједници одржаној 17.06.2009. године, донијело је

ОДЛУКУ

о утврђивању приједлога за избор у звање

1. Др БРАНИМИР КУЉАНИН, бира се у звање ванредног професора за ужу научну област Посебне филозофије, предмет Историја политичке и друштвене филозофије на Студијском програму филозофије, на период од шест година.

Образложење

На расписани конкурс Универзитета у Бањој Луци објављен 25.06.2008. године за избор у звање наставника за ужу научну област Посебне филозофије, предмет Историја политичке и друштвене филозофије, пријавио се један кандидат.

Сенат Универзитета у Бањој Луци на сједници одржаној 25.05.2009. године образовао је Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска звања на Универзитету. Комисија је припремила писмени извјештај, предложила да се изврши избор као у диспозитиву ове Одлуке и исти доставила на разматрање и одлучивање.

Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањалуци на 140. сједници одржаној 17.06.2009. године утврдило је да кандидат др Бранимир Куљанин у цјелости испуњава услове за избор и предложило Сенату Универзитета да се др Бранимир Куљанин изабере у звање ванредног професора за ужу научну област Посебне филозофије, предмет Историја политичке и друштвене филозофије, на период од шест година.

Ова Одлука доставља се Сенату Универзитета у Бањој Луци ради избора др Бранимира Куљанина у звање ванредног професора.

Саставни дио ове Одлуке је Извјештај Комисије за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска звања на Универзитету.

Достављено:

1. Сенату Универзитета
2. Струковном вијећу
3. Кандидату
4. а/а

ПРИМЉЕНО: <u>22-06-09</u>	
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ
<u>06</u>	<u>3128/09</u>

ПРЕДСЈЕДНИК

Научно-наставног вијећа

Проф. др Драго Бранковић

Прилог бр. 1.

ИЗВЈЕШТАЈ
КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: "Глас Српске", 25.06.2008. године
Ужа научна/умјетничка област: Посебне филозофије
Назив факултета: Филозофски факултет
Број кандидата који се бирају: један (1)
Број пријављених кандидата: један (1)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први Кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Бранимир (Стево) Куљанин
Датум и мјесто рођења: 04.10.1953. године, Мостар
Установе у којима је био запослен: Средњошколски центар Мостар 1976-1979;
УНИС Мостар 1979-1992; Филозофски факултет Бања Лука 1997-2008. године
Звања/радна мјеста: професор филозофије и социологије; стручни сарадника за
кадрове; виши асистент на предмету Историја друштвених теорија 1997-2003;
доцент на предмету Историја друштвених теорија 2003-2008. године
Научна/умјетничка област: Филозофија
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:
Републике Српске

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије: Филозофија и социологија
Назив институције: Филозофски факултет
Мјесто и година завршетка: Сарајево, 1976. године

Постдипломске студије:

Назив институције: Универзитет у Сарајеву
Мјесто и година завршетка: Сарајево, 1982. године
Назив магистарског рада: Урбани феномен у свјетлу марксистичке мисли
Ужа научна/умјетничка област: Друштвене науке

Докторат:

Назив институције: Филозофски факултет
Мјесто и година завршетка: Бања Лука, 2002. године
Назив дисертације: Источно питање у руској филозофији
Ужа научна/умјетничка област: Филозофија

Претходни избори у наставна и научна звања (институције, звање и период):

Филозофски факултет у Бањој Луци, доцент на предмету Историја друштвених теорија, 2003. год. на пет година.

3. Научна дјелатност кандидата

1. Радови прије посљедњег избора (сврстани по категоријама из члана 33. или члана 34.)			
Редни број	Категорија	Наслов рада	Број бодова
1.	9	Бранимир Куљанин. (2000). Источно питање – судбина православља. „Хришћанска мисао“ 5-8, Београд, Богословски факултет. стр. 40-42	8
2.	12	Бранимир Куљанин. (2000). Политички интерес и српска историјска свијест. Зборник радова са научног скупа „Наука и образовање – битни чиниоци српске духовности“. Бања Лука: Филозофски факултет. стр. 381-388.	5
3.	11	Бранимир Куљанин. (2001). Чисто срце. Достојевски – руско слово мудрости о човеку. Зборник радова са Богословско-филозофског скупа „Личност“. Никшић – Цетиње: Филозофски факултет – Митрополија црногорско-приморска. стр. 60-64	8
4.	11	Бранимир Куљанин. (2001). Један свијет и четири освајача. Радови: 4. Бања Лука: Филозофски факултет. стр. 95-113	8
Укупан број бодова: 29			
2. Радови послје посљедњег избора (Наслови и приказ радова, и број бодова сврстаних по категоријама из члана 33. или члана 34.)			
Редни број	Категорија	Наслов рада	Број бодова
1.	11	Бранимир Куљанин. (2002). Источно питање у руској филозофији Зборник радова са научног скупа “Наука и наша друштвена стварност, том II Бања Лука: Филозофски факултет. стр. 137-159. Рад утврђује да друштвене и политичке прилике и духовно стање с краја 20. вијека упућују да је Источно питање „поново отворено“ (стр. 137.), а да је у његовом средишту грчко-словенски свијет, првенствено руски и српски народ. Пажљиво и систематски је изложена историја руске филозофске мисли о Источном питању при чему је као бит православног хришћанства дефинисано „слободно, а не принудно мијењање човјека“ (стр. 142.) и стварање новог друштва. Слободни морални препород води ка духовном уједињењу свијета. Ново друштво је могуће само као	8

		<p>„слободно јединство у узајамној љубави“ (стр. 142.).</p> <p>Филозофија словенофила је у средишту пажње. Дјело Хомјакова и Кирејевског, као и њихових сљедбеника чини трајну основу руске друштвене и политичке мисли, тврди Куљанин. Рани словенофили су Исток одредили као словенско-православни свијет којему је потребно уједињење под водством Русије.</p> <p>Куљанин и у западњаштву, у друштвеној и политичкој филозофији Чаадајева, Херцена и Бакуњина налази вриједне мисли и идеје које теоријски треба ујединити са главним замислима словенофила. Посебно наглашава Херценову идеју стварања федерације самосталних словенских народа и земаља и истиче Бакуњинову мисао о <i>слободи</i> као противтеже тежњи ка једнакости у којој руски анархиста види опасност од насиља и зла. Бакуњин је у уједињеном словенству видео водећу снагу уједињења цијеле Европе. Колико је то различито од стања у којем се словенски свијет данас налази?</p> <p>Изложени су и мисао Данилевског, Достојевског, Леонтјева, Фјодорова, Владимира Соловјова, Лењина и филозофија историје Берђајева. У свим правцима руске мисли, као и у дјелу појединих филозофа без изузетка Куљанин открива снажну тежњу ка јачању самобитности руске културе и развоју руске друштвене и политичке филозофије на особеним руским духовним основама.</p>	
2.	11	<p>Бранимир Куљанин. (2003). Клио, кћи Мнемосине, Зборник радова са научног скупа “Јединство наука данас (интердисциплинарни приступ сазнању)”, том II Бања Лука: Филозофски факултет. стр. 65-89.</p> <p>Рад је посвећен питању одређења историје и њеног односа према наукама, умјетности и филозофији. Историја се разматра као наука, али и умјетност и филозофија на основу увида у њен смисао са посебним освртом на резултате њемачке историјске школе 19. и француске школе 20. вијека. Историја је јединствена цјелина наука о човјеку – природних и друштвених и у свом описивању и тумачењу збивања нужно постаје и филозофија, тврди Куљанин. Изложена су и основна питања савремене историје и дата је основа за једну могућу периодизацију историје људског друштва уопште.</p> <p>У закључку рада Куљанин пише да је мајка историјске свијести покушај човјека да савлада заборав и смрт као највеће зло. У односу човјека према смрти и питању о бесмртности који се мијењао од антике, преко средњег вијека до новог вијека Куљанин налази основу за</p>	8

		раздиобу историје у којој наше вријеме доживљава као пад у хедонизам, друштво и цивилизацију којима је потребна духовна обнова.	
3.	18	<p>Бранимир Куљанин. (2004). Европа или Америка, о будућности Запада. Зборник друштвено-хуманистичких наука. Бања Лука: Књижевна задруга. Број 5 и 6. стр. 427-442.</p> <p>У критичкој расправи о идеји Европе и односима Истока и Запада истакнуто је питање односа Европске уније према Русији као кључно за будућност свијета. Мада се слаже са одређеним мишљењима да је европеизација Европе њено отварање за слободно мишљење, за културни и политички дијалог, Куљанин указује на стварну неспремност првенствено Њемачке за њега, на промјену средстава и метода али не и хегемонистичких циљева њемачке политике, као и америчку улогу у овим односима. Погубне би биле посљедице заустављања европског уједињења на западним границама Русије за словенско-православни свијет и његово јединство, тврди он. И противрјечност између залагања за обнову хришћанских вриједности и позивања на филозофски дух Европе, по мишљењу Куљанина, говори о подијељености европског свијета. С друге стране, њемачки идеализам је као филозофија протестантизма покренуо руске филозофе на заснивање властите филозофије, подсећа Куљанин, и потребу валоризовања византијско-словенске православне традиције у изградњи европског духовног идентитета. Куљанин предлаже изградњу и развој српске друштвене и политичке филозофије на основама <i>саборног</i> живота и свијести и стварање <i>саборног</i>, а не либералног друштва и државе, што је идеја вриједна пажње. „Уз сав значај ума, стварност је ипак надрационална – и рационална и ирационална“ (стр. 441.), пише Куљанин и истиче естетски и естетички идеал византијско-словенске културе и цивилизације. У колоплету бројних сила које теже насилном уједињењу свијета он на Истоку види свјетлост која га може спасити од зла.</p>	3
4.	11	<p>Бранимир Куљанин. (2004). Константинопољ, мир мира. Зборник радова са међународне научне конференције Философия космизма и русская культура. К 100 – летию со дня смерти Николая Федорова, 23-25. октября 2003. года Белград: Филологический факультет. стр. 201-207.</p> <p>Константинопољ, град на споју Европе и Азије је метафора јединства свијета, он је у жижи мисли јединственог руског генија Николаја Фјодорова, пише Куљанин. Град на Босфору је просторно, али и духовно</p>	8

		<p>средиште свијета јер је у њему настала идеја Тројединог Бога према чијем лику треба да се остварује уједињавање источних и западних народа. У вјековном раду мисли на уједињењу помирителску улогу имало је и Филоново учење о Логосу. Куљанин прати ток сусрета и сукоба источне идеје јединства, једног у ком нестају разлике, нестаје личност и западне идеје слободе у којој нема јединства, идеје личности која завршава у индивидуализму слиједећи Фјодорова, али и освјетљавајући његову мисао читавим спектром прелива руске идеје у истраживачким напорима Гогоља, Толстоја, Достојевског као најближег Фјодорову али и битно различитог, Леонтјева, Сергеја Булгакова, Берђајева и Зењковског. Мада високо цијени филозофију космизма Николаја Фјодорова и посебно његову друштвену филозофију Куљанин с правом указује на потребу њеног даљег развоја и стваралачког сажимања са дјелом низа других великих руских мислилаца.</p>	
5.	11	<p>Бранимир Куљанин. (2007). Евроазијство и атлантистички глобални поредак Зборник “Савремени политички поредак и идеја правде” Бања Лука: Филозофско друштво Републике Српске, стр. 69-87.</p> <p>У овом раду прегледно је изложена историја и основе филозофије евроазијства, које је настало послије Првог свјетског рата, након слома Руског царства. То је и вријеме неприхватања комунизма и тражења древне руске идеје као поретка правде на земљи. Изложени су основи и суштина мисли оснивача покрета Николаја Трубецкоја – теорија културног плурализма свијета, евроазијска теорија простора Петра Савицког, филозофија државе и права Николаја Алексејева. Укључујући и неоевроазијце – Александра Дугина и Александра Панарина Куљанин показује како припадници овог покрета насупротив западном индивидуалистичком заснивају холистички прилаз друштву и историји, и како идеји правне државе и теорији људских права супротстављају идеју државе дужности и право народâ, заједница и с правом указује и на слабости и овог тока мисли. Либерална демократија и, насупротив њој, органска демократија и идеократија су само супротстављени полови, потребно је више јединство утемељено у древној, дубоко промишљеној традицији, сматра Куљанин.</p>	8
6.	2	<p>Бранимир Куљанин. (2008). Источно питање у руској мисли, том 1 и 2 Бања Лука: Филозофски факултет</p> <p>Књига “Источно питање у руској мисли” у два тома од по 575, укупно 1150 страна, од којих 880 текста – 450 у</p>	15

	<p>првом а 430 у другом тому и 250 страна слика и 20 мапа је главни рад Куљанина у протеклих пет година. Књигу сачињавају увод и тринаест поглавља у првом тому, а у другом тому дванаест поглавља, закључни дио, атлас Источног питања и списак литературе. Уз свако поглавље дат је интересантан и значајан блок слика из историје руске културе углавном тематски везан за дато поглавље.</p> <p>У књизи је изложена историја руске историографске, филозофске, друштвене и политичке мисли о најзначајнијем питању свјетске историје – Источном питању. Књига је знатно прерађена и новим поглављима допуњена докторска дисертација. Куљанин у њој сажима свој вишегодишњи истраживачки рад на овој надасве значајној и горућој теми филозофије и друштвене и политичке мисли уопште. Овдје треба примјетити да је на овим просторима он један од врло ријетких истраживача у области која није животна значајна само за теорију већ и за праксу савременог свијета, али и српског народа посебно.</p> <p>У уводу под насловом “Зашто Источно питање?” Куљанин указује на отвореност савременог раздобља рјешавања Источног питања и зналачки у широким потезима потцртава политичку и културну атмосферу у којој живи данашњи свијет одлучујући се за тражење одговора у руској филозофији која је и настала првенствено као историософија, односно филозофска теорија односа Истока и Запада. Посебно скреће пажњу на особеност руске мисли: ма колико се трудила да буде филозофска и научна она увијек остаје интуиционистичка и умјетничка.</p> <p>У својој основној тежњи да повеже историјску и политичку и друштвену науку са филозофијом Куљанин у првом поглављу “Историја источног питања” даје јасан преглед кључних списа Кључевског, Фјодора Успенског и других истакнутих руских историчара показујући како њихова наука нужним током прелази у филозофију. Руску историјску мисао о Источном питању прати од 9. – вијека оснивања руске државе до 20. вијека у којем је почетком двадесетих година изгледало да је оно ријешено.</p> <p>Слиједи углавном филозофска – политичка и друштвена, као и филозофско-историјска теорија Источног питања. У низу поглавља од Кијевске и Московске русије и њене идеологије Трећег Рима – светог хришћанског православног царства, преко 18. – вијека у којем се буди филозофски дух у Русији до 19. – у којем Сперански, Карамзин и Одојевски најављују, а Гогољ и словенофили (Хомјаков, Кирејевски, Тјутчев, Константин Аксаков и Самарин) и западњаци (Чаадајев, Бјелински, Херцен и Бакуњин) оштро и јасно постављају питање о карактеру, о</p>	
--	---	--

	<p>природи руске и словенско-православне културе и цивилизације и њеног односа према европској Куљанин стрпљиво и савјесно истражује њихове главне списе и прониче у дубину руске душе и руског духа, у немире и тежње који усмјеравају њен поглед према небу. Ма колико тежила јасноћи и рационалности ова мисао остаје и богословска, мистичка и богочовјечанска, примјећује Куљанин.</p> <p>Посебно вриједно је поглавље о Достојевском. У истраживање његовог дјела уложено је највише енергије, па је и сам писац ове књиге написао упечатљиве странице. Уважавајући налазе главних мислилаца који су се посветили дјелу Достојевског он истиче идеју чистог срца, новозавјетну синтагму као основу на којој треба прилазити мисли руског генија и на њој градити његово тумачење човјека, друштва и историје.</p> <p>Знатна пажња посвећена је мисли духовних академија, вриједан је пажње покушај разумијевања руске православне богословске мисли као једног, можда и најважнијег врела руске филозофије. Тражење узорног друштвеног и политичког поретка ту увијек почиње и завршава са мишљу о Христу, о његовој поруци свијету намученом себичношћу и заборавом презрене љубави и братства.</p> <p>Слиједи значајна поглавља о Леонтјеву и о вјероватно двојици најинтересантнијих филозофа 19. вијека – Владимиру Соловјеву и Николају Фјодорову. Мада има разумијевања за филозофске идеје Соловјова о духовном и политичком уједињењу Истока и Запада, Куљанину је као естети, у духу исконског словенског саборног идеала ближи Фјодоров. Овом оригиналном, јединственом мислиоцу посветио је највише пажње настојећи да вјерно пренесе његове идеје и у склопу цјелине руске мисли да могућност њиховог правога вредновања.</p> <p>Раздор у руском друштву, чије је сјеме посијано још у вријеме Петра Великог (бар по оцјенама словенофила), достиже свој трагични врхунац почетком 20. вијека. Подјела на марксисте (Плеханов, Лењин) и мислиоце руске религиозно-филозофске ренесансе у којој се на одређени начин одржава стари сукоб западњака и словенофила је довела до слома руске државе и насилног увођења поретка страног руској историји и традицији.</p> <p>Посебна пажња посвећена је Берђајеву чија је историософија и друштвена и политичка филозофија представљена са свим њеним противрјечностима.</p> <p>Док је 19. вијек изложен сразмјерно цјеловито, 20. је рађен дијелом и на његовом истраживању ће требати још доста порадици. Евроазијству као владајућем правцу</p>	
--	--	--

	<p>савремене руске мисли, који је и теоријска основа политике руске државе дат је одговарајући простор.</p> <p>У цијелој књизи најинтересантније је завршно поглавље “Шта је Источно питање?” у ком су изложени резултати истраживања руске мисли о њему. Куљанин утврђује да се коријени Источног питања налазе у тежњи древног Рима и уопште Запада за владавином над Истоком. И Крсташки ратови су заправо вођени ради освајања Византије и уништења православља. Источно питање је питање византијског наслеђа, наслеђа земаља али и друштвеног и коначно духовног наслеђа хришћанске вјере и културе, односно питање свјетско-историјске улоге Русије. Руска филозофија је историософска, али и политичка и друштвена теорија Источног питања, етичка и естетичка, антрополошка и аксиолошка теорија. Куљанин проицљиво сабира резултате теоријске мисли и доприносе појединих писаца и праваца, супротстављених струја као и великана који надилазе све подјеле да би у коначном закључку утврдио да је Источно питање <i>“питање о карактеру, о природи и вредности, то јест о међусобном односу различитих култура и цивилизација које су се сусреле и сукобиле на Балкану, у ширем простору Источног Средоземља – Леванта и с њима у непосредној вези и питање односа европског и, коначно, светског Истока и Запада”</i>. (том 2, стр. 527). Он тачније одређује ове односе и у свакој од ове три равни (Балкан, Европа и свијет) уочава три слоја – природни, друштвени и духовни. Рјешење Источног питања – питања коначног уједињења свијета је, према мишљењу Куљанина, у стварању друштва и заједнице држава заснованих на начелу <i>саборности</i>. Посебну улогу и заслугу у развијању овог правца руске мисли он налази у филозофији заједничког дјела Николаја Фјодорова, који је нема никакве сумње јединствен и изузетно оригиналан мислилац. <i>“Саборност, слободно јединство у љубави, целовитост духа, нови духовно препорођени морално одговоран човек, хришћански персонализам и социјално хришћанство, космизам привреде и управљање природом ... - то је оно ново што руска мисао нуди свету...”</i> (том 2, стр. 528), закључује Куљанин. Словенски исток треба да створи <i>“властити модел демократског друштва”</i> (том 2. стр. 528), <i>“саборну демократију</i> као онај политички поредак који је заснован у вековној традицији руског и других православних народа...” (том 2, стр. 529). Он ову идеју супротставља прије свега западној либералној традицији политичке мисли и праксе пониклој на основама протестантизма. Сумњичав према западној идеји Европе он тврди да рјешење питања њене самобитности, идентитета треба</p>	
--	---	--

		<p>тражити на трагу хегеловског рјешења питања у којем треба досљедно и љубоморно чувати и вредновати духовну традицију Истока.</p> <p>Мада су неки истраживачи на нашим просторима већ писали о овој теми ово је први покушај, доста успјешан, цјеловитог сагледавања руске филозофске и друге мисли о тако крупном и данас надасве живом питању теорије и политичке праксе савременог свијета. Куљанин је уложио озбиљан труд у којем је показао осјећај за руску културу и способност за њено самостално, критичко сагледавање. Овај труд је уродио и идејама вриједним пажње наше научне и друштвене јавности. Књига “Источно питање у руској мисли” могла би и требала бити подстицај за један широки пројекат истраживања филозофије Источног питања у који би се укључио већи број научника, али и других специјалиста из области више наука.</p>	
7.	11	<p>Бранимир Куљанин. (у штампи). Источно питање, глобализација и демократија Међународни научни скуп Русија и Балкан, питања сарадње и безбедности, Београд, 18. и 19. марта 2008. год. Београд: Институт за политичке студије, стр. 40</p> <p>Рад у духу наслеђа православног хришћанства указује на потребу стварања заједнице народа и држава која би себе разумијевала и развијала се на безумно тешком дјелу васкрсавања, што и јесте смисао вјере која повезује и чини правовјерни европски Исток једним хришћанским народом. Да би одговорили свом задатку – дјелу испуњавања Христовог завјета ови народи требају учинити много шта, а између осталог и преобразити своја друштва и државе у саборном духу, проучити и обновити најбоља већ увелико заборављена искуства Византије, Русије и других православних земаља међу којима Србија није посљедња, кључна је мисао овог чланка.</p> <p>У средишту рада је истраживање питања односа Русије и Балкана. Мисао Гогоља, словенофила, Достојевског и других руских теоретичара је дата да поткријепи мото писца. Показујући да је глобализација заправо савремено раздобље рјешавања Источног питања под доминацијом Запада и западних елита Куљанин утврђује потребу и могућност преокретања њеног тока промишљеним дјеловањем Истока на демократским основама у циљу стварања новог, вишеполарног свијета. И комунизам и либерализам, чији слом предстоји, су потекли из једног, просвјетитељског извора. Духовни преображај свијета кроз превазилажење рационалистичке једностраности Запада, чији су производ оба поретка, је</p>	8

		неопходан. Упркос достигнућима западног свијета – тржишној привреди, парламентарној демократији и правној држави, која су постала свјетска, енергија новог кретања, друкчијег напретка је на Истоку, у његовим древним духовним традицијама међу којима православно хришћанство има посебну вриједност.	
Укупан број бодова: 58			

3. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност прије последњег избора			
1.	9	Кандидат је успјешно изводио вјежбе на предметима Историја друштвених теорија 1 и 2 1997-2002., који су му били изборни и више других предмета (социологија културе, социологија религије, гносеологија) на Одсјеку за филозофију и социологију.	4
2. Образовна дјелатност после последњег избора			
1.	8	<u>Менторство кандидата за степен другог циклуса</u> а) члан Комисије за одбрану магистарског рада Радмиле Чокорило “Друштвена улога савременог радија у Републици Српској” 23. 05. 2008. године. б) члан Комисије за одбрану магистарског рада Миломира Мартића “Омладинске поткултуре и плуралистички стилови живљења” 10. 07. 2008. године	2 2
2.	9	Кандидат је успјешно изводио наставу (предавања, повремено и вјежбе) на предметима Историја друштвених теорија 1 и 2 на Одсјеку за филозофију и социологију 2002-2008. године, из предмета Руска филозофија на Одсјеку за филозофију у љетном семестру 2007-2008. године. На Одсјеку за социологију 2007-2008. изводио је у зимском семестру наставу на предмету Политичка филозофија, а у љетном на предмету Социјална филозофија. Изводио је и предавања и вјежбе на предмету Филозофија на Одсјеку за новинарство 2003-2008., као и предавања из предмета Политичка филозофија на Одсјеку за политикологију 2008. године. У извођењу наставе је био тачан и систематичан, а његови студенти су показали на испитима високо знање из наведених предмета.	4
Укупан број бодова: 8			

4. Стручна дјелатност кандидата

1. <u>Стручна дјелатност прије посљедњег избора</u>			
1.	7	Бранимир Куљанин. (1999). Исламизам – тројански коњ Америке „Хришћанска мисао“: 1-4 Београд, Богословски факултет, стр. 34-35	2
2.	7	Бранимир Куљанин. (1999). Европски богови одлазе на онај свет „Хришћанска мисао“: 5-8 Београд, Богословски факултет, стр. 52-53	2
3.	7	Бранимир Куљанин. (2000). На ком смо раскршћу „Хришћанска мисао“ 1-4 Београд, Богословски факултет, стр. 33-35	2
4.	7	Бранимир Куљанин. (2001). Саборна демократија „Хришћанска мисао“: 5-8 Београд, Богословски факултет, стр. 41-43	2
Укупан број бодова: 8			
2. <u>Стручна дјелатност после посљедњег избора</u>			
1.	7	Бранимир Куљанин. (2003). Демократија или информатички рат Радови: 6 Бања Лука: Филозофски факултет, стр. 345-350	2
Укупан број бодова: 2			

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

(Образложење приједлога Комисије, са приједлогом једног кандидата за избор и знаком за које звање се предлаже)

На објављени конкурс за избор наставника на предмету Историја политичке и друштвене филозофије на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци пријавио се један кандидат доц. др Бранимир Куљанин. Након што је утврђено да кандидат испуњава опште и посебне услове предвиђене конкурсом, Законом о високом образовању БиХ, Законом о високом образовању Републике Српске, Статутом Универзитета у Бањој Луци, Комисија је извршила увид и подробнију оцјену његових карактеристика поштујући при том Правилник о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Бањој Луци. Опис дјелатности кандидата од значаја по расписаном конкурсном редом је наведен по прописаним дијеловима извјештаја, а закључак у овом завршном дијелу извјештаја.

Пажљив увид у све објављене радове кандидата Бранимира Куљанина показује да он помно истражује бројна кључна питања политичке и друштвене филозофије. Можемо истаћи да је у овим областима постигао и запажене резултате. Смисао за стварност, за стање савременог свијета упутио је Куљанина на

истраживање односа Истока и Запада као главно питање савремености у којем он налази прије свега другог стари сукоб између слободе и ауторитарности. То је он маестрално показао у својој двотомној књизи “Источно питање у руској мисли”. Ова књига представља вриједан допринос истраживању ове теме. Куљанин је у њој успјешно показао осебујност, самосвојност духовних основа једне засебне, често оспораване цивилизације која у себи носи и универзалне вриједности. У начелу саборности он налази основе једне нове, више друштвене и политичке филозофије и праксе која може да изведе свијет из еколошке и моралне кризе у којој се налази. Најврједнијим резултатом ове књиге, уз систематско излагање историје руске историографске, друштвене и политичке као и филозофско-историјске мисли о Источном питању, сматрамо његово одређење, његову дефиницију и утврђивање вишеслојности и вишезначности овог питања што упућује на сложеност и велике тешкоће његовог рјешавања. Куљанин досљедно слиједи мисао да је једно јединство истовјетности и разлике и убједљиво показује и доказује да разноликост свијета, култура и цивилизација није препрека већ, напротив, претпоставка стварања једне нове јединствене свјетске културе, да токови истинске глобализације не воде затирању него развоју тих особености.

У истраживању противрјечности, па и сукоба у историји руске друштвене и политичке филозофије Куљанин открива заједничку основу тог свијета – тежњу ка саборном, слободном уједињењу људи и народа на заједничком дјелу борбе и побједе над злом – над злбом, сиромаштвом, несрећама, болешћу и смрћу – највећем од свих зала. У мијени догађаја Куљанин тражи и налази највише моралне и духовне вриједности, што и јесте смисао и задатак филозофије а филозофије друштва и политике посебно.

Слиједећи основни захтјев при писању историје филозофске мисли – у овом случају руске филозофије Источног питања, Куљанин показује логику њеног развоја кроз супротности која води у крило мајке родитељке – православне духовности чија је душа саборност, саборни живот и свијест великог руског народа. Књига “Источно питање у руској мисли” недвосмислено показује да је Бранимир Куљанин зрео истраживач у области политичке и друштвене филозофије и филозофије историје, а да посебан интерес, смисао и резултате има у домену руске филозофије. Значај његовог рада није само теоријски, већ и практични. Теоријска питања која он истражује и у чијем је рјешавању дошао до вриједних резултата – *идеја саборног друштва и државе*, насупрот либералном и другим познатим и признатим облицима, *идеја саборне демократије* су нека од најважнијих питања живота савременог свијета, дубоке кризе у којој се он налази.

Куљанин је и у више својих радова посвећен крупним темама филозофије и друштва – питањима глобализације и демократије, доминације и слободе, слободе и једнакости. У свом научном и педагошком раду од избора за доцента Историје друштвених теорија и одбране докторске дисертације Бранимир Куљанин је видно напредовао и стекао све услове за избор за ванредног професора на предмету Историја политичке и друштвене филозофије, као и других сродних филозофских дисциплина.

Комисија са задовољством закључује да доц. др Бранимир Куљанин испуњава све услове из Правилника за избор академског особља (“Службени гласник Републике Српске”, бр: 85, стр. 9. члан 74, став д) ванредн професор) : проведен један изборни период у звању доцента, пет научних радова објављених у

признатим публикацијама, објављена књига и стручни успјех, те члан комисија за одбрану магистарских радова.

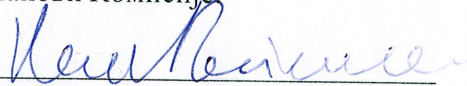
Према Правилнику о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Бањој Луци од 24.07.2007. (члан 5 и 6.), а на основу изнијетих података, оцјене цјелокупног научног, стручног и педагошког рада кандидата и утврђивања испуњености услова, Комисија предлаже Наставно-научном вијећу Филозофског факултета, односно Сенату Универзитета у Бањој Луци да доц. др Бранимира Куљанина изабере у звање ванредног професора на предмету Историја политичке и друштвене филозофије.

С поштовањем,

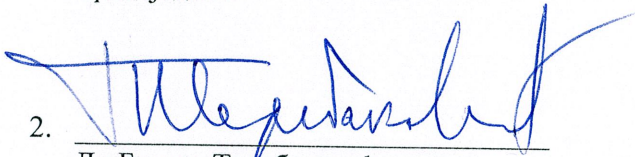
Бања Лука, 05.06.2009. године

Чланови Комисије:

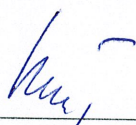
1.

Др Никола Поплашен, редовни професор на предмету Политичке и правне теорије и ванредни професор на предмету Политичка филозофија, Правни факултет у Бањој Луци, предсједник

2.

Др Бошко Телебаковић, редовни професор, ужа научна област филозофија (редовни професор на предмету Политичка филозофија), Факултет политичких наука у Београду, члан

3.

Др Миодраг Живановић, редовни професор на предметима Онтологија и Историја филозофије, Филозофски факултет у Бањој Луци, члан